

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program kompleksowej rehabilitacji i powrotu do pracy

XXIV Konferencja Forum Liderów Bezpiecznej Pracy
pt. *Nowoczesna ergonomia*
4 listopada 2021 r.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa (RK) – podstawowa motywacja do podjęcia prac nad modelem

- **37 mld zł** - wydatki ZUS w 2017 r. na świadczenia pieniężne dla osób czasowo i długotrwale niezdolnych do pracy;
- **85 tys.** – pracowników co roku doznaje urazów powodujących czasową lub długotrwałą niezdolność do pracy;
- W 2017 r. liczba osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym wynosiła **1 680 000 osób**, a odsetek biernych zawodowo wynosił **71,1%** (**1 195 500 osób**).

**Kluczowym w rozwiązaniu tego problemu jest system wsparcia,
który aktualnie jest rozproszony i nieefektywny.**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

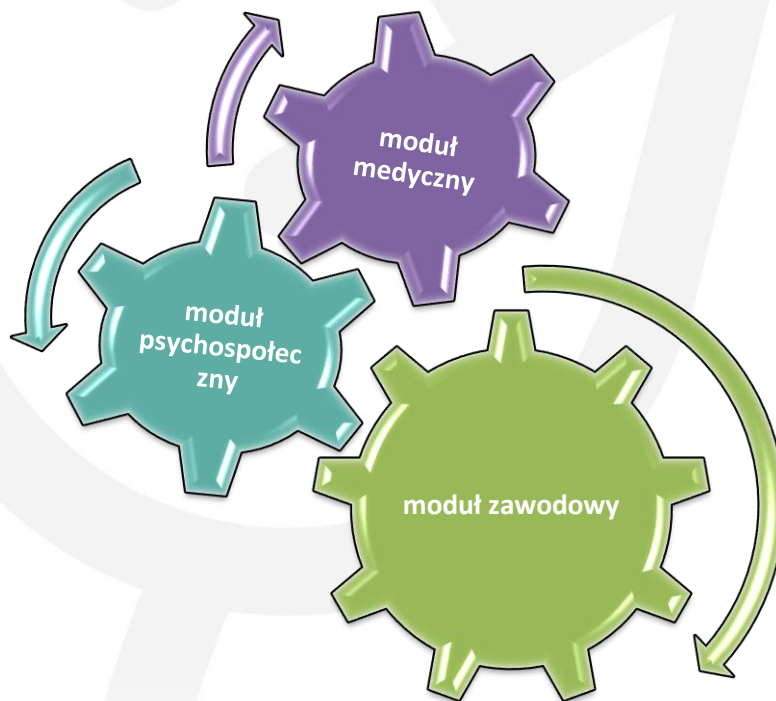
Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kompleksowa rehabilitacja – nowe rozwiązanie zmieniające system rehabilitacji

Brak systemowego podejścia do rehabilitacji i jego mała skuteczność przy wzrastających kosztach zabezpieczenia społecznego osób niezdolnych do pracy w następstwie choroby lub urazu stały się przesłanką do poszukiwania rozwiązań zmieniających obecnie funkcjonujące rozwiązania na rzecz bardziej efektywnego systemu **rehabilitacji kompleksowej**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ośrodki rehabilitacji kompleksowej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ośrodki rehabilitacji kompleksowej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Podział na 4 makroregiony - ośrodki pilotażowe

- Część I: WIELSPIN sp. z o.o., ul. Wysoka 8, 62-040 Puszczykowo , Lokalizacja ORK **Hotel Wielspin - Wągrowiec**
- Część II: Konsorcjum: Hotel Róża sp. z o.o., ul. Szpitalna 1, 43-450 Ustroń – Lider konsorcjum i Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, ul. Krasińskiego 2, 40-952 Katowice – Partner konsorcjum, Lokalizacja ORK **Hotel Róża - Ustroń**
- Część III: Konsorcjum: MDDP S.A. Akademia Biznesu s. k., Al. Jana Pawła II 25, Warszawa – Lider konsorcjum i Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa – Partner konsorcjum, Lokalizacja ORK **Ośrodek Wypoczynkowy ZNP - Nałęczów**
- Część IV: Konsorcjum: MDDP S.A. Akademia Biznesu s. k., Al. Jana Pawła II 25, Warszawa – Lider konsorcjum i Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa – Partner konsorcjum, Lokalizacja ORK **Hotel Pod Lasem - Grębiszew**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kompleksowa rehabilitacja – główne założenia modelu

Rehabilitacja kompleksowa, której głównym celem jest aktywizacja zawodowa i powrót do pracy, jest realizowana w **Ośrodku Rehabilitacji Kompleksowej (ORK)** równoległe w trzech modułach:

zawodowym: mającym na celu ułatwienie osobie z niepełnosprawnościami uzyskania nowego zawodu i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia;

psychospołecznym: mającym na celu przywrócenie motywacji uczestnika projektu do powrotu do pracy, i przygotowanie go do uczestnictwa w życiu społecznym;

medycznym: mającym na celu przywrócenie utraconych funkcji lub ich odtworzenie w jak największym, możliwym do osiągnięcia, stopniu.

Zakres i formy prowadzonych działań rehabilitacji kompleksowej będzie ustalany indywidualnie dla każdego uczestnika programu, przy jego czynnym udziale i dostosowany do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. W procesie aktywizacji zawodowej szczególny akcent zostanie położony na stawianie realnych celów dotyczących podjęcia albo powrotu aktywności zawodowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa – kluczowe aspekty

- **Średni czas pobytu w ośrodku** – 6 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 12 miesięcy; minimalny czas pobytu – 3-4 miesiące;
- **Formuła rehabilitacji** – tryb stacjonarny (do 30 osób w każdym cyklu rehabilitacji) i niestacjonarny (20 osób), **w okresie epidemii tylko tryb stacjonarny;**
- **Liczba godzin wsparcia w ciągu dnia** – 6-7 godzin/uczestnika
- **Budowa kultury rehabilitacji kompleksowej w ORK:**
  - Spotkania zespołu rehabilitacyjnego z uczestnikiem** - co 2 tygodnie;
  - Indywidualne podejście do uczestnika** - IPR;
  - Równoległa realizacja 3 modułów** - modułu zawodowego, psychospołecznego i medycznego,
  - Koncentracja na module zawodowym** - podstawowy cel rehabilitacji kompleksowej to uzyskanie zatrudnienia lub podjęcie działalności gospodarczej – plan 60 %;
  - Zespół rehabilitacyjny** - podejście całościowe jako zespół realizujący rehabilitację kompleksową, a nie poszczególne moduły rehabilitacji.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zakres wsparcia

1. Dwutygodniowy okres próbny w Ośrodku Kompleksowej Rehabilitacji, w trakcie którego są przeprowadzone następujące działania:

- a) **Ocena kompetencji zawodowych w oparciu o klasyfikację ICF**, prowadzona przez zespół ORK oraz Centralnego Instytutu Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego.
- b) **Opracowanie Indywidualnego Programu Rehabilitacji**, który zawiera ścieżkę prowadzenia rehabilitacji, czyli formy i metody realizacji rehabilitacji kompleksowej nastawionej na przywracanie lub rozwój jego zdolności psychospołecznych i fizycznych oraz umiejętności zawodowych istotnych z punktu widzenia konkretnego zawodu.
- c) **Podpisanie zgodny na realizację IPR**, stanowiącej umowę na realizację rehabilitacji kompleksowej.
- d) **Zajęcia rehabilitacyjne z zakresu trzech modułów**: medycznego, zawodowego oraz psychospołecznego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zakres wsparcia

2. Cykl rehabilitacyjny prowadzony w Ośrodku Kompleksowej Rehabilitacji, na bazie Indywidualnego Programu Rehabilitacji, składający się z trzech modułów:

- a) Moduł medyczny
- b) Moduł zawodowy
- c) Moduł psychospołeczny

Zajęcia odbywają się w godzinach od 8:00 do 18:00, ale nie dłużej niż 8 godzin zegarowych dziennie, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy.

3. Wsparcie porehabilitacyjne w trakcie poszukiwania i podjęcia zatrudnienia, prowadzone po zakończeniu pobytu w ORK - ORK zapewnia uczestnikowi po opuszczeniu Ośrodka wsparcie doradcy zawodowego/pośrednika pracy/psychologa do momentu podjęcia zatrudnienia (lub uruchomienia działalności gospodarczej) i przez okres minimum 3 miesięcy po podjęciu zatrudnienia.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa – moduł zawodowy

- Obszar działań aktywizujących - **Doradztwo zawodowe:**
  - **Indywidualne sesje z doradcą zawodowym:** na Uczestnika średnio **11 godzin**,
  - **Warsztaty wsparcie w wejściu na rynek pracy:** na Uczestnika **średnio 40 godzin lekcyjnych**,
- Obszar działań aktywizujących - **Wyrównywanie deficytów w obszarze edukacyjnym** – warsztaty na Uczestnika średnio **40 godzin lekcyjnych**
- Obszar działań aktywizujących - **Wzmocnienie kompetencji w obszarach kluczowych w obszarze informatycznym** (zgodnie z Europejskimi ramami odniesienia kompetencji informatycznych obywateli – DIGCOMP) szkolenia: na Uczestnika **średnio 80 godzin lekcyjnych**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa – moduł zawodowy

- Obszar przekwalifikowania zawodowego - **szkolenia zawodowe:**
  - Szkolenia Wariant I – dla 90 Uczestników, **średnio 400 godzin lekcyjnych** na Uczestnika
  - Szkolenia Wariant II – dla 60 Uczestników, średnio 400 godzin lekcyjnych na Uczestnika,
- Obszar pośrednictwa pracy - **wsparcie w powrocie/wejściu na rynek pracy:**
  - Spotkania indywidualne na Uczestnika średnio 8 godzin,
  - Współpraca z pracodawcami spotkania indywidualne i grupowe – łącznie pula 1050 godzin
  - Badania lekarskie wymagane przed podjęciem pracy/szkolenia – średnio 1 badanie na Uczestnika
  - Działania upowszechniające wśród pracodawców – 30 spotkań.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Typy szkoleń zawodowych

ORK Wągrowiec	ORK Grębiszew
Kucharz	Pracownik obsługi biura – szkolenie wstępne
Pracownik administracyjno-biurowy – szkolenie wstępne	Pracownik obsługi terenów zieleni
Pracownik dozoru	Kadry i płace
Opiekun osób starszych	Zarządzanie dokumentacją: kancelaria i archiwum
Bibliotekarstwo	Asystent osoby niepełnosprawnej
Stolarz	Grafika komputerowa
Kadry – płace oraz obsługa Programu Płatnik i Symfonia	Tester oprogramowania
Dietetyk kurs podstawowy	Kurs AutoCAD
Rejestratorka medyczna	Coaching rodzinny
Magazynier - fakturzysta	Spedytor logistyk
Terapia ręki	Pracownik obsługi biura
Obsługa klienta – szkolenie uzupełniające	Kadry i płace
Masażysta	Profesjonalne studium sprzedaży
Serwisant komputerowy	Podstawy prowadzenia rachunkowości finansowej
Operator wózków jezdniowych	Projektowanie kosztorysowania
Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej	Pracownik telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta
Grafika komputerowa, programy Adobe Photoshop i Illustrator	MS EXCEL w biznesie z wykorzystaniem Visual Basic
MS EXCEL w biznesie z wykorzystaniem Visual Basic	
Doradca klienta z elementami telesprzedaży	

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa – moduł psychospołeczny

- **spotkania indywidualne**, dla 1 Uczestnika średnio **18 godzin**
- **warsztaty grupowe** w grupach **średnio 10 osobowych** (min. 5, max. 15 osób), dla 1 Uczestnika średnio 40 godzin lekcyjnych,
- **spotkania indywidualne z członkami rodzin/bliskimi** - po 2 spotkania na 1 Uczestnika,
- **warsztaty z członkami rodzin/bliskimi**, 12 spotkań (zakłada się objęcie spotkaniami maksymalnej liczby członków rodzin/bliskich Uczestników),
- **spotkania z pracodawcami** – to działanie będzie realizowane wspólnie z działaniami z modułu zawodowego
- **działania integracyjne dla Uczestników** – nie mniej niż 4 imprezy na 1 Uczestnika.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rehabilitacja kompleksowa – moduł medyczny

Średnio w trakcie pobytu Uczestnicy mają **po 3 godziny tygodniowo zajęć rehabilitacyjnych - indywidualnych i 2 godziny zajęć grupowych**. Wymiar i rodzaj rehabilitacji jest tak dobrany i rozłożony w czasie aby zapewnić jak najlepsze efekty terapeutyczne. W trakcie pobytu Uczestnicy otrzymają następujące świadczenia:

- **opieka lekarza** ciągła w ramach pracy gabinetu lekarskiego w ORK – przez cały pobyt Uczestnika
- **edukacja prozdrowotna** w formie warsztatów w grupach średnio 10 osobowych, średnio 4 spotkania na Uczestnika
- **rehabilitacja zajęcia indywidualne** – średnio 94 godziny, minimalnie 50 godzin
- **rehabilitacja zajęcia grupowe** (w grupach do 6 osób) – średnio 65 godzin

Uczestnicy wymagający stosowania leków z powodu chorób przewlekłych podczas pobytu w ORK będą mieli zapewniony dostęp do lekarza POZ i lekarzy specjalistów w celu zapewnienia ciągłości leczenia.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Świadczenia towarzyszące

W trakcie pobytu w ORK Uczestnik ma zapewnione:

- **osoby przebywające w trybie stacjonarnym:**

- noclegi w pokojach 1 osobowych oraz pełne wyżywienie (trzy posiłki dziennie) z uwzględnieniem zdrowotnych potrzeb żywieniowych,
- zwrot kosztów dojazdu do ośrodka z miejsca zamieszkania oraz powrotu oraz zwrot kosztów dojazdu do miejsca zamieszkania i z powrotem w dni wolne od zajęć, zgodnie z Regulaminem zwrotu kosztów dojazdu (bilet miesięczny) – **ograniczenie COVID**

- **osoby przebywające w trybie niestacjonarnym:**

- wyżywienie z uwzględnieniem zdrowotnych potrzeb żywieniowych (obiad i przerwy kawowe),
- zwrot kosztów dojazdu do ośrodka z miejsca zamieszkania oraz powrót (bilet miesięczny). – **realizacja wstrzymana COVID**

- **osoby przebywające w ośrodku z dziećmi:**

- dzieci mają zapewnione wyżywienie, pełne w wypadku pobytu stacjonarnego lub obiad w wypadku pobytu niestacjonarnego,
- opiekę przedszkolną na koszt ORK dla dzieci w wieku do lat 7. – **realizacja wstrzymana COVID**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Grupy docelowe

- Osoby, w przypadku których zdiagnozowano schorzenie lub które doznały urazu uniemożliwiającego powrót do pracy, bezpośrednio po zakończeniu leczenia/rehabilitacji szpitalnej lub u których leczenie/rehabilitacja szpitalna zostały zakończone i wróciły one do swojego środowiska zamieszkania;
- Osoby z niesprawnością wrodzoną lub nabytą w okresie rozwojowym, które nigdy nie funkcjonowały na rynku pracy i przebywają w swoim środowisku zamieszkania, u których rodzaj niepełnosprawności rokuje możliwości aktywizacji zawodowej oraz osoby funkcjonujące w placówkach opiekuńczych, u których rodzaj niepełnosprawności rokuje powrót do aktywności zawodowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Grupa docelowa

- Zakończona rehabilitacja medyczna
- Ustabilizowany stan zdrowia
- Nie jest wymagane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności;
- Możliwy dostęp dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności
- Brak limitu wieku
- Zdolność do podjęcia zatrudnienia w wymiarze co najmniej 0,5 etatu, po odbyciu procesu rehabilitacji kompleksowej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kryteria kwalifikacji do rehabilitacji kompleksowej

- naruszenie sprawności organizmu w stopniu, który **ogranicza zdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie**, ale jednocześnie pozwala **na uczestniczenie w rehabilitacji**,
- **pozytywne rokowanie** w zakresie przywrócenia aktywności zawodowej i uzyskania poprawy aktywnego i twórczego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie,
- **motywacja** osoby niezdolnej do pracy do pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym,
- **aktywny udział** samego zainteresowanego od samego początku tego procesu, co jest wyrazem samostanowienia potrzebnego do osiągnięcia pozytywnego celu rehabilitacji i upodmiotowienia osoby w procesie rehabilitacji.

ORK Grębiszew

Adam, lat 26,

**Niedosłuch; wykształcenie: licealne;
kierunek przekwalifikowania: Fryzjer**

Patrycja, lat 33,

**Zaburzenia lękowe oraz skolioza;
wykształcenie: zawodowe - kucharz; kierunek
przekwalifikowania: Grafik komputerowy.**

Patryk, lat 25,

**Zespół Recklinghausena; wykształcenie:
licealne; kierunek przekwalifikowania:
Pracownik obsługi biura oraz zarządzanie
dokumentacją: kancelaria i archiwum.**

Piotr, lat 34,

**Mózgowe porażenie dziecięce; wykształcenie:
zasadnicze zawodowe - cukiernik; kierunek
przekwalifikowania: Pracownik obsługi biura
oraz zarządzanie dokumentacją: kancelaria i
archiwum.**

Beata, lat 52, ORK Grębiszew

Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa leczona operacyjnie, cukrzyca; wykształcenie: średnie - pielęgniarka; kierunek przekwalifikowania: Asystent osoby niepełnosprawnej

Beata zawsze lubiła opiekować się innymi dlatego poszła do szkoły pielęgniarskiej, niestety nie udało się jej uzyskać dyplomu. Pracowała przez 22 lata jako: kasjerka, sprzedawca, managerka restauracji, kelnerka, dopóki nie zaczęły się problemy z kręgosłupem.

Beata przeszła cztery operacje kręgosłupa, ostatnią w 2015 roku. Od tego czasu nie pracuje zawodowo. Do tego dołączyły się również problemy endokrynologiczne.

Zespół postanowił wykorzystać energię i duże zasoby empatii, które posiada Beata, wybrano dla niej szkolenie opiekuna osoby niepełnosprawnej z elementami nauki języka migowego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Nabór prowadzony w trybie ciągłym od lipca 2019 roku

Formularz zgłoszeniowy oraz wnioski o kompleksową rehabilitację dostępne pod adresem: <http://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/ruszyla-rekrutacja-do-projektu/>

**Dokumenty zgłoszeniowe należy przesyłać na adres:
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
ul. Jana Pawła II 13,
00-828 Warszawa,
z dopiskiem „kompleksowa rehabilitacja”**

Infolinia PFRON – 22 50 55 600

E-mail: ork@pfron.org.pl

www.pfron.org.pl